

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Vroegmoderne tijd

2 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Het nieuwe mensbeeld van de Renaissance komt naar voren in het gegeven dat Ghiberti met het schrijven van een autobiografie / het maken van een zelfportret koos voor individualiteit 2
- De nieuwe wetenschappelijke belangstelling van de Renaissance komt naar voren in het gegeven dat Ghiberti onderzoek deed naar het gezichtsvermogen / de wetten van de schilder- en beeldhouwkunst wilde vastleggen / gebruikmaakte van de kennis van perspectief van de wiskundige Alhazen 2

Opmerking

Als een juist onderdeel van de Renaissance wordt genoemd zonder juiste verbinding met een gegeven, worden geen scorepunten toegekend.

3 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De afspraak uit 1555 (bij de Vrede van Augsburg) was dat (volgens het principe 'cuius regio, eius religio') de vorst in zijn eigen gebied de godsdienstpolitiek bepaalde 1
- De drukkers in Emden konden de bijbel wel drukken, omdat de vorst van dat gebied blijkbaar het protestantisme toestond 1
- De bijbel kon niet in de Nederlanden worden gedrukt, omdat (de rooms-katholieke vorst) Filips II in de Nederlanden ketters streng vervolgde / het protestantisme had verboden 1

4 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Door de terugkeer van de Spaanse troepen in de Zuidelijke Nederlanden / de Spaanse militaire successen zoals bij Gembloers, waren de zuidelijke gewesten eerder bereid vrede te sluiten met Filips II, omdat de kans op een overwinning van de bij de Pacificatie aangesloten gewesten kleiner leek te worden 2
- Door calvinistische machtsovernames zoals in Oudenaarde werden de rooms-katholieken afgeschrikt / vreesden de rooms-katholieken dat de handhaving van hun geloof in gevaar kwam, wat inging tegen de afspraken uit de Pacificatie 2

Vraag	Antwoord	Scores
5	maximumscore 4 Kern van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> Het voorstel van Willem van Oranje betekent dat Filips II zijn status als vorst verliest, wat vooruitloopt op het Plakkaat van Verlatinge, waarin Filips II wordt afgezworen 	2
	<ul style="list-style-type: none"> In de bron raadt Oranje de gewesten aan een vorst als beschermer te kiezen, waaruit als motief van Oranje kan worden afgeleid dat hij (militaire) steun zoekt van een machtige mogendheid (als Engeland of Frankrijk) in de Opstand tegen Spanje 	2
6	maximumscore 2 Kern van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> De bestuurders in veel steden verwelkomden de migranten / verschaften goede faciliteiten aan de migranten / stonden relatief vergaande religieuze vrijheden toe 	1
	<ul style="list-style-type: none"> omdat dit hun handelsbelangen bevorderde 	1
7	maximumscore 3 Voorbeeld van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> De bron kan dienen als illustratie bij 'het begin van de Europese overzeese expansie' 	1
	<ul style="list-style-type: none"> De belangstelling voor Korea in deze bron heeft te maken met het zoeken naar (nieuwe) handelsmogelijkheden / handelsroutes, wat in de zeventiende eeuw zal leiden tot 'wereldwijde handelscontacten, handelskapitalisme en het ontstaan van een wereldeconomie' (of onderdelen van dit kenmerkende aspect) 	2
8	maximumscore 2 Kern van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> De economische reden voor de geheimhouding is dat de Spanjaarden geen concurrentie willen op de handelsroutes naar Azië 	1
	<ul style="list-style-type: none"> De politieke achtergrond van de belangstelling van de Nederlanders is dat het veroveren van winstgevendende handelsroutes de vijand (Spanje) zou verzwakken 	1
9	maximumscore 2 Voorbeeld van een juist antwoord is:	
	bij 1:	
	<ul style="list-style-type: none"> Jozef II wilde afschaffing van de lijfeigenschap / feodale verhoudingen / wilde bereiken dat iedereen (voor de wet) gelijk is, wat past bij het Verlichtingsideaal van de persoonlijke vrijheid 	1
	bij 2:	
	<ul style="list-style-type: none"> Jozef II wilde dat burgers zelf konden kiezen welk beroep zij uitoefenen, wat past bij het Verlichtingsideaal van persoonlijke 'verheffing' / afschaffing van de middeleeuwse gilden / feodale verplichtingen 	1